

Українська криза

Адаптація до кризи,
що розвивається, за
допомогою
партнерства

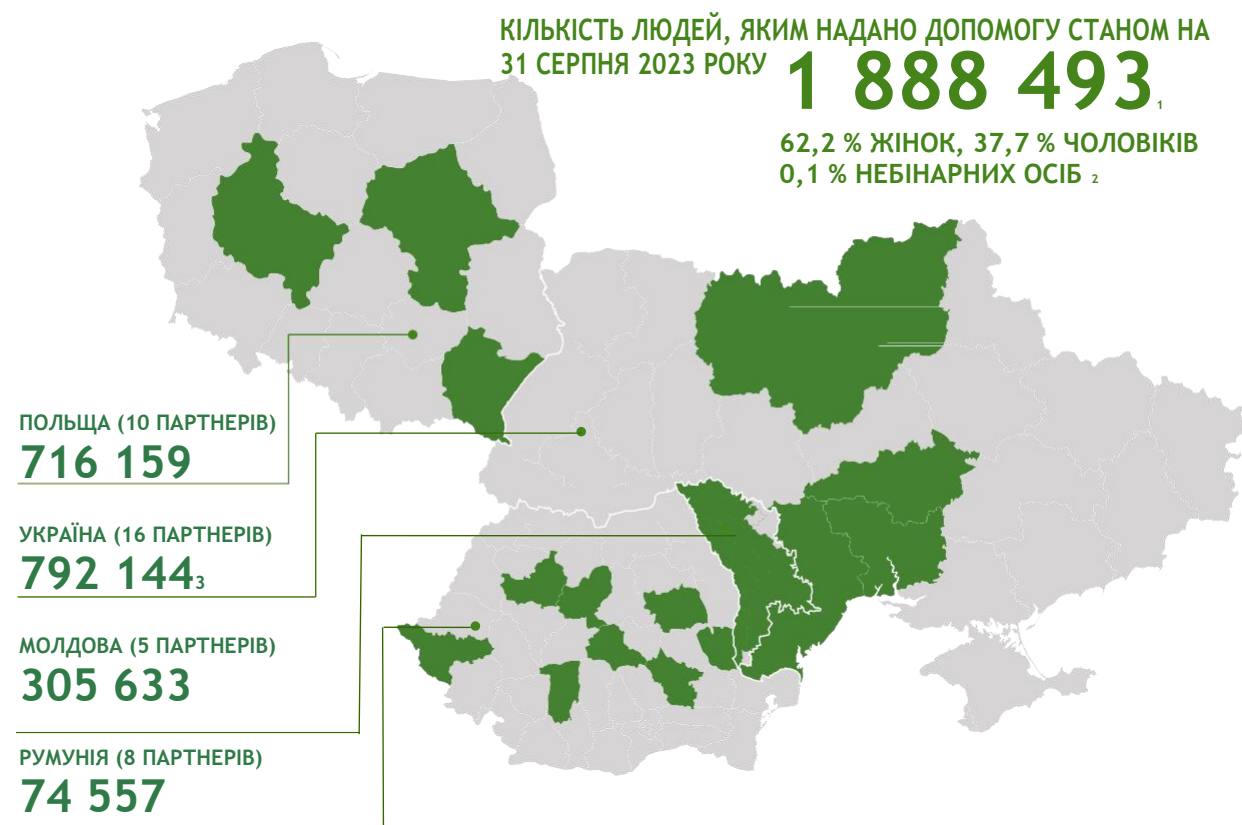

OXFAM

ГУМАНІТАРНА ДІЯЛЬНІСТЬ, ОЧОЛЮВАНА МІСЦЕВИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

«Оксфам розуміє партнерство як відносини, що розширюють можливості кожного з партнерів, передбачають усвідомлення дисбалансу сил і спрямовані на взаємне зростання, організаційний розвиток, інституційне зміцнення й передусім досягнення впливу. Ми впевнені, що програми, які впроваджуються в партнерстві, удосконалюють колективні знання, навички, охоплення й досвід, що застосовуються до певної проблеми чи виклику».

Принципи партнерства Оксфам

Вступ

Оскільки війна в Україні триває, громади, що постраждали від кризи, змушені постійно адаптуватися до нових реалій. Тому гуманітарна діяльність має бути гнучкою, рухливою та оперативно реагувати на потреби людей.

З лютого 2022 року Оксфам співпрацює з місцевими українськими НУО для підтримки громад, які особливо постраждали від конфлікту. З часом громади, які потребують підтримки, змінюються, як і тип цієї підтримки.

Особливо високий рівень гуманітарних потреб спостерігається в районах, розташованих поблизу зони конфлікту на Сході. Влітку активізація бойових дій на цих територіях змусила тисячі людей покинути свої домівки. У районах, прилеглих до лінії фронту, продовжують працювати менше половини медичних закладів, а пошкодження шкіл серйозно вплинули на можливість доступу дітей до освіти.

Українські біженці в Європі також адаптуються до мінливих реалій. Оскільки швидке завершення конфлікту не очікується, родини приймають рішення про те, де їм бути в середньостроковій перспективі, – чи повернутися в Україну, чи жити в Європі, де все ще залишаються 5,9 мільйона людей, які втекли від конфлікту.

У відповідь на гуманітарну кризу Оксфам розвиває партнерські відносини з місцевими організаціями, що базуються в постраждалих громадах, які можуть адаптуватися до мінливих умов і реагувати на них, а також надавати підтримку тим, хто її

найбільше потребує. Ми прагнемо відстоювати цінності Оксфам, підтримуючи місцеве гуманітарне лідерство, застосовуючи феміністичні принципи й забезпечуючи спрямування нашої гуманітарної допомоги до найбільш маргіналізованих громад.

На наступному етапі гуманітарна допомога у відповідь на кризу в Україні має бути спрямована до найбільш маргіналізованих груп населення і людей, які мають найгостріші потреби. Для цього міжнародна гуманітарна спільнота має підтримувати посилення місцевого гуманітарного лідерства, інвестуючи в громадські організації та підтримуючи їх, зокрема це стосується організацій із захисту прав жінок, з метою надання гнучкої та локалізованої підтримки громадам.

Ми неймовірно вдячні за щедрість наших прихильників, які дозволили нам охопити понад 1,88 мільйона людей в Україні, Польщі, Румунії та Молдові й надати їм критично важливу гуманітарну допомогу з моменту ескалації війни в лютому 2022 року.

Пункти водопостачання Оксфам у Миколаєві, Україна. Фото: Кіран Догерті (Kieran Doherty) / Оксфам

Наш гуманітарний підхід

У відповідь на війну ми продовжуємо будувати систему гуманітарної допомоги, яку очолюють місцеві організації в Україні й Польщі. Наш підхід відповідає основним принципам загальносекторальної реформи, спрямованої на «зміну» способу роботи міжнародних донорських організацій – зміщення балансу таким чином, щоб місцеві й національні організації відігравали провідну роль.

Місцеве лідерство як фундаментальна основа нового гуманітарного підходу Оксфам

Ця стратегічна зміна підходу не є чимось новим, але зараз вона назріла.

Оксфам раніше приєднався до Хартії змін, Великої угоди й Зобов'язання щодо змін. Це наше публічне зобов'язання створити більш справедливу, ефективну й стійку систему гуманітарного реагування, передавши владу, ресурси й професійні навички місцевим і національним гуманітарним організаціям.

У 2018 році ми прийняли переглянутий гуманітарний підхід, який зосереджує увагу на справедливому партнерстві й місцевому гуманітарному лідерстві, а також на гендерних і феміністичних принципах, надаючи пріоритет безпечним програмам, посиленню захисту та практикам залучення громад.

Ці зобов'язання визначають методи роботи Оксфам. Вони відображають наше визнання того, що дисбаланс сил між міжнародними та місцевими й національними гуманітарними організаціями означає, що ці організації часто недофінансовуються й недооцінюються гуманітарною системою. Попри їхні знання, досвід і навички, до них часто ставляться як до субпідрядників, а не як до справжніх партнерів, чиє мислення й лідерство мають вирішальне значення з першого дня та протягом усього періоду реагування на надзвичайну ситуацію.

Оксфам співпрацює з іншими організаціями в багатьох інших країнах світу. Як організація, ми вивчаємо, як ми й наші партнери можемо найкраще підтримувати один одного в ефективний і справедливий спосіб. Навчання було адаптовано до українського контексту, оскільки в кожній країні, де ми працюємо, контекст – і, відповідно, наші партнерські відносини й колективна програма – адаптуються. Це означає, що вибір робиться по-різному: від безпосереднього одноразового навчання конкретним навичкам і знанням до довгострокової підтримки й обміну інформацією про контекст.

Загальновизнано, що із самого початку українські організації першими відреагували на зазначені гуманітарні потреби. На ранніх етапах оглядачі розмірковували над тим, чи може реагування українців стати переломним моментом у виконанні глобальних зобов'язань щодо посилення місцевого гуманітарного лідерства. Хоча, безумовно, існують приклади передового досвіду й позитивних ініціатив, амбіції щодо реагування на місцевому рівні й переломного моменту для «локалізації» ризикують зазнати невдачі. Офіційний моніторинг гуманітарного фінансування УКГВ показав, що менше ніж 1 % з 4,4 мільярда доларів гуманітарного фінансування на 2022 рік було спрямовано безпосередньо місцевим організаціям. Українські організації громадянського суспільства самі публічно закликали до дій, спрямованих на передачу повноважень місцевим організаціям. Світова спільнота має робити більше для того, щоб перетворити слова на дії в гуманітарному реагуванні в Україні, щоб забезпечити максимально ефективне задоволення прав і потреб постраждалих громад.

ОДИМ ІЗ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ВЕЛИКОЇ УГОДИ Є ЗБІЛЬШЕННЯ ОБСЯГУ ФІНАНСУВАННЯ, ЩО СПРЯМОВУЄТЬСЯ ДО НАЦІОНАЛЬНИХ І МІСЦЕВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ДО 25 %.

З лютого 2022 року по серпень 2023 року ми витратили 32,1 мільйона євро на гуманітарну допомогу у відповідь на кризу в Україні.

45 % було витрачено на підтримку національних партнерів в Україні, Польщі, Румунії та Молдові.

45 % було витрачено на підтримку національних партнерів

Ключові принципи реагування під керівництвом партнерів

Ми віримо, що робота в партнерстві з місцевими й національними організаціями робить наші гуманітарні зусилля та зусилля з раннього відновлення більш ефективними й результативними. Наша модель партнерства базується на зазначених далі принципах.

→ Спільна відповідальність

Партнери й Оксфам беруть на себе взаємну відповідальність у визначенні пріоритетів втручання на основі гуманітарних потреб і мають взаємну підзвітність. Ризики пропорційно розподіляються, а не просто передаються.

→ Співтворчість

Партнери переходять від ролі виконавців плану Оксфам до ролі лідерів у розробці й визначенні пріоритетів втручання на основі мінливих потреб постраждалих груп населення.

→ Гнучкість і адаптивність

Оскільки партнери керують реалізацією програм, вони мають свободу коригувати цілі, бюджети й терміни відповідно до мінливих потреб – за умови, що ми узгоджуємо операційні механізми й стандарти якості.

→ Взаємодоповнюваність

Оксфам визнає, що місцеві й національні організації мають потужний потенціал. У сферах, у яких партнери менше знайомі з гуманітарною роботою, ми надаємо фінансову й технічну підтримку, необхідну для забезпечення якості та підзвітності реагування.

→ Справедливість

Поведінка й діяльність Оксфам у цьому реагуванні зміщується від договірного партнерства до сприятливого способу роботи, що ґрунтується на довірі. Основна увага приділяється відносинам, а не контрактним зобов'язанням.

Доставлення туалету від Оксфам до громади, що постраждала від обстрілів і бомбардувань. Фото: Кіран Догерті (Kieran Doherty) / Оксфам

Наш партнерський підхід: гнучке реагування на мінливу кризу

Майбутнє тих, хто постраждав від війни в Україні, є невизначеним. Оскільки потреби людей змінюються, ми повинні прислухатися до громад, яким служимо, більше, ніж будь-коли, щоб швидко реагувати й гарантувати, що ніхто не залишиться поза увагою.

Для цього ми працюємо з місцевими виконавцями, які найкраще розуміють потреби своїх громад і можуть швидко адаптуватися до їх змін. Багато наших партнерів уже продемонстрували неймовірну гнучкість, переорієнтувавшись на гуманітарну допомогу, коли почалася війна.

Ми продовжуватимемо наполягати на тому, щоб гуманітарна допомога в Україні надавалася організаціями, які мають зв'язок із місцевими громадами. Оксфам також намагається покращити роботу гуманітарної системи з місцевими організаціями, зокрема шляхом підтримки мереж і форумів, де ці організації можуть заявити про себе, а також шляхом ведення лобістської діяльності серед законодавців на користь надання більшого фінансування безпосередньо місцевим організаціям.

Ми постійно інвестуємо в якісні відносини з нашими партнерами й надаємо їм підтримку, адаптовану до їхніх потреб, але пам'ятаємо, що завжди є можливості для вдосконалення. Тож ми продовжуємо розмірковувати над нашим підходом до партнерства.

У найближчі місяці ми проведемо навчальний огляд, розпитавши наших партнерів і співробітників про досягнення й виклики нашого підходу до партнерства у реагуванні на ситуацію в Україні. Ми будемо використовувати результати цього огляду як для інформування про те, як ми будемо справді справедливо партнерства, так і для цілей ширшої гуманітарної спільноти.

3 березня 2022 року по серпень 2023 року наші партнери надавали харчові продукти, засоби гігієни, юридичну, психосоціальну й грошову допомогу, організували безпечний транспорт і притулок, ремонтували пошкоджені будинки та відновлювали ресурси із забезпечення засобів до існування.

Разом ми підтримали понад **1,88 мільйона людей**, надавши їм життєво необхідну гуманітарну допомогу в Україні, Польщі, Румунії та Молдові.

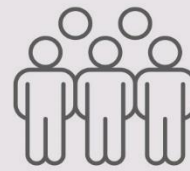
Станом на серпень 2023 року Оксфам співпрацює з 39 організаціями в Україні, Польщі, Румунії та Молдові, основними завданнями яких є надання підтримки найуразливішим верствам населення, зокрема правової допомоги, соціальної допомоги й інтеграційних заходів. Серед цих організацій є зазначені далі.

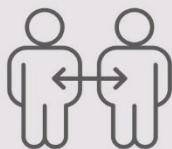
4 організації, **очолювані жінками**, і жіночі правозахисні організації

3 організації з **протидії торгівлі людьми**

4 **громадські організації**

2 організації **ЛГБТКІА+**

2 організації, **очолювані ромами**

1 **молодіжна організація**

ФІНАНСУВАННЯ Й ВИТРАТИ

Загальний обсяг фінансування на 3 роки (2022-2025) станом на серпень 2023 року: **57 959 914 євро**

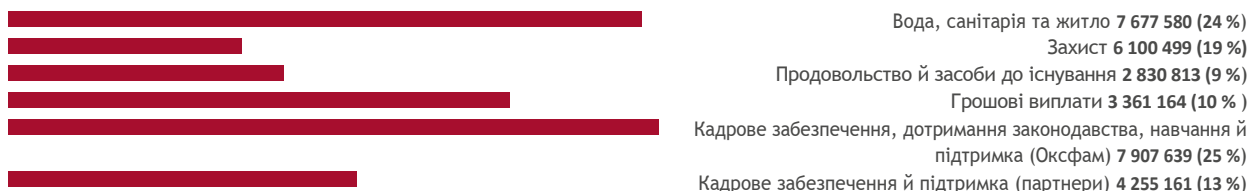

Загальні витрати станом на 31 серпня 2023 року: **32 132 857 євро**

Оксфам: 16 505 475,58 (51 %); партнери: 15 627 381,42 (49 %)

Витрати за категоріями

- (1) Внесок Оксфам Велика Британія включає кошти, отримані через Комітет із надзвичайних ситуацій у зв'язку з катастрофами (DEC) (37 млн євро) і Український спеціальний фонд реагування (2,6 млн євро).
- (2) 100 % внеску Оксфам Новіб складають кошти, отримані через спеціальний фонд консорціуму Giro 555. Загальний внесок до Оксфам від Giro 555 становить 12 000 000 євро. Для роботи в Україні на початку конфлікту було зроблено внески таким організаціям: Action Contre la Faim, HEKS/EPER, Норвезька рада у справах біженців, People in Need. 7 560 000 євро було виділено на роботу Оксфам Україна в Україні, Польщі, Молдові та Румунії.
- (3) Внесок Оксфам Німеччина включає кошти, отримані через спеціальний фонд консорціуму BEN (Bündnis Entwicklung Hilft).
- (4) 100 % внеску Оксфам Бельгія надійшло з коштів, отриманих через спеціальний фонд консорціуму 12-12.
- (5) Інші партнерські внески надійшли від Оксфам Австралія, Оксфам Квебек, Оксфам Канада, Оксфам Інтермон, Оксфам Данія, Оксфам Франція, Оксфам Нова Зеландія та Оксфам Америка.

18 місяців в Україні

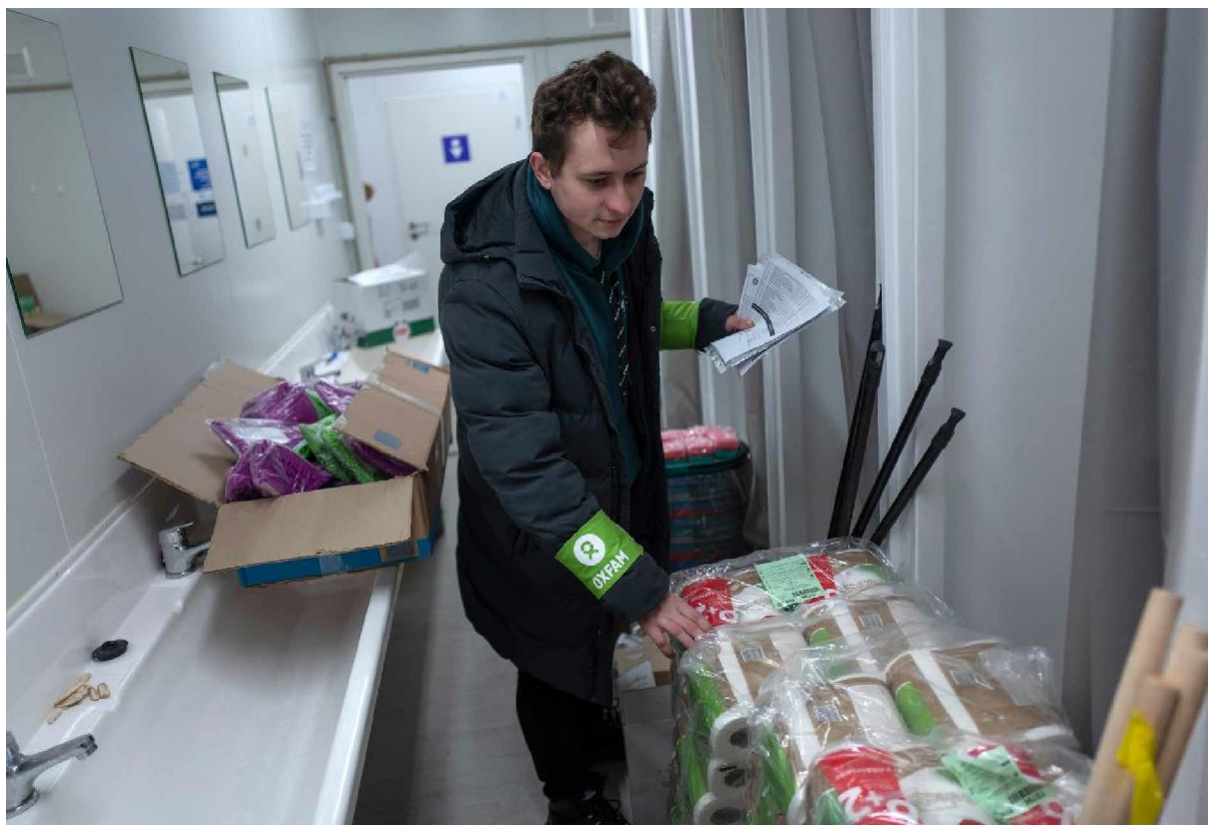
НАША РОБОТА В УКРАЇНІ

Війна в Україні продовжує завдавати тяжких втрат невинному цивільному населенню, яке опинилося втягнутим у конфлікт. Взимку пошкодження інфраструктури означало, що багато людей мали проблеми з доступом до найнеобхіднішого, зокрема до опалення й води. Протягом року гуманітарні потреби змінилися й сконцентрувалися в регіонах, які найбільше постраждали від конфлікту.

Протягом літніх місяців інтенсивні бойові дії мали руйнівний вплив на прилеглі громади, спричиняючи подальше переміщення людей на додаток до 5 мільйонів уже переміщених усередині країни осіб. Збільшення кількості обстрілів призвело до руйнування будинків, шкіл, лікарень та інших важливих об'єктів цивільної інфраструктури. Гуманітарна допомога стала життєво необхідною для мільйонів людей в Україні.

У зв'язку зі зміною динаміки конфлікту Оксфам працює з партнерами над тим, щоб визначити, як адаптувати нашу реакцію до мінливих потреб. Працюючи з організаціями, інтегрованими у свої громади, ми разом змогли визначити, які зміни потрібні, і відреагували на них відповідним чином.

Одним із прикладів є зростаюча потреба в грошовій допомозі. У той час як багато віддалених громад не мають доступу до місцевих ринків і тому потребують гігієнічних наборів і харчових продуктів, люди, які живуть у містах, мають кращий доступ до товарів і послуг, але не мають коштів, щоб ними користуватися. Наші партнерські організації завдяки спілкуванню із самими громадами почали розуміти, що фінансова підтримка була б кращою для задоволення їхніх потреб.

Владислав Кубрак перевіряє предмети гігієни для притулку для переселенців у Новоселівці. Фото: Кіран Догерті (Kieran Doherty) / Оксфам

10 000 людей отримали грошову допомогу на північному сході й півдні країни

3,67 мільйона людей в Україні стали внутрішньо переміщеними особами

«З початком бойових дій потреби населення постійно змінювалися й залежали від віддаленості від міста. На початку велика кількість населення потребувала продуктивних наборів, гігієнічних наборів, оскільки в магазинах не було належного доступу до цих товарів, а території, які повернулися під контроль уряду, потребували готової їжі й питної води, оскільки не мали доступу до газопостачання та електроенергії. З часом ситуація почала покращуватися, і з'явилася потреба у відновленні житла в громадах, де ситуація стала трохи спокійнішою; у громадах, де досі відбуваються щоденні руйнування, усе ще є потреба в гігієнічних наборах, наборах для часткового відновлення дахів і гарячих обідах». БФ «Мирне небо Харкова»

У відповідь ми спільно з партнерами розробили багатоцільові програми грошової допомоги в 15 регіонах, щоб люди могли самі вирішувати, чого вони та їхні родини потребують найбільше. Для багатьох наших партнерів це був перший раз, коли вони змогли запропонувати такий вид підтримки. Завдяки грошовій допомозі ми разом підтримали майже 10 000 осіб на північному сході й півдні країни. Тенденції витрат показують, що майже 49 % розподілених коштів було витрачено на харчові продукти, а решта – на оренду житла, комунальні послуги, дрова й медикаменти.

«Дякую. На отримані кошти планую купити генератор, бо кажуть, що взимку електрики не буде. Моєму батькові 90 років, і йому буде дуже важко без електрики й опалення. Тому я планую купити генератор. Ще раз дякую».

«Дякую за допомогу. 18 серпня 2023 року в наш будинок влучив снаряд. Заявник отримав травми. Вибило всі вікна, двері, пошкодило холодильник та іншу побутову техніку. Кошти підуть на лікування й ремонт будинку після вибуху». Відгуки отримувачів багатоцільової грошової допомоги від партнера Оксфам, спільноти «ЕЛЕОС»

УКРАЇНЬСЬКА КРИЗА АДАПТАЦІЯ ДО КРИЗИ, ЩО РОЗВИВАЄТЬСЯ, ЗА ДОПОМОГОЮ ПАРТНЕРСТВА

11

Реагування на катастрофу на Каховській дамбі

6 червня 2023 року вибух на Каховській дамбі в Херсонській області призвів до масштабної повені, яка спричинила велику гуманітарну й екологічну кризу. Безпосередньо постраждали близько 100 000 мешканців у 80 населених пунктах у чотирьох областях, до мільйона людей втратили доступ до питної води, а близько 140 000 – до електроенергії.

Після катастрофи Оксфам працював із партнерами, щоб швидко зібрати й надати невідкладну допомогу людям, які постраждали від повені.

Наступного дня співробітники БФ «Мирне небо» вирушили з Харкова з мобільною кухнею і роздавали готову їжу, питну воду й харчові продукти переселенцям, які постраждали від кризи. Їхні мобільні бригади націлені на

підтримку у важкодоступних районах. Станом на серпень цього року понад 35 000 постраждалих осіб отримали доступ до гарячої їжі завдяки цим роздачам.

З 8 по 20 червня ГО «Десяте квітня» провела реєстрацію на отримання екстреної грошової допомоги для 278 постраждалих домогосподарств (зокрема 533 фізичних осіб). У співпраці з Оксфам організація також забезпечила вкрай необхідний доступ до питної води, доставивши понад 160 000 літрів бутильованої питної води постраждалим у Херсонській і Миколаївській областях.

У партнерстві з Оксфам і ще однією місцевою жіночою правозахисною організацією «Жіночий консорціум України» роздав ковдри, ліхтарики, аптечки, що містять медикаменти й медичні засоби для надання невідкладної допомоги, а також одноразову грошову допомогу.

Родина отримує сільськогосподарський інвентар від RWBN. Фото: Кіран Догерті (Kieran Doherty) / Оксфам

УКРАЇНЬСЬКА КРИЗА АДАПТАЦІЯ ДО КРИЗИ, ЩО РОЗВИВАЄТЬСЯ, ЗА ДОПОМОГОЮ ПАРТНЕРСТВА

12

Крім того, Оксфам надав 44 резервуари з водою місткістю до 95 000 літрів кожен, а також підставки для кранів і насоси. Ми також поставили мобільні станції очищення води для підтримки громад, які відчувають нестачу води через критичне зниження рівня води в Каховському водосховищі й свердловинах.

Міцні стосунки між Оксфам і партнерами стали важливою складовою швидкого й ефективного реагування на раптову гуманітарну кризу, спричинену вибухом на дамбі. Працюючи разом, ми швидко змогли адаптувати й перенаправити допомогу тисячам людей, які безпосередньо постраждали від кризи.

Внаслідок катастрофи все дуже ускладнилося. Багато будинків зруйновані або непридатні для проживання. Ще в травні, в перші дні після вибуху, ЖКУ за підтримки Оксфам спільно з партнерською організацією мережі – ГО «Херсонський обласний центр "Успішна жінка"» – роздали постраждалим понад 100 ковдр, 100 ліхтариків і 40 аптечок з медикаментами для надання першої медичної допомоги. 161 постраждалий також отримав одноразову грошову допомогу. Постраждали від повені досі живуть у страху – страху не пережити зиму: без домівки, роботи, доступу до медичної допомоги чи достатньої кількості їжі для своїх родин. Найближчим часом планується видати 400 продуктових наборів». «Жіночий консорціум України» (ЖКУ)

«Людям дуже важко впоратися з наслідками після підтоплення їхніх будинків, багато майна було знищено, усі речі пошкоджено, тому ми допомагали розбирати завали й прибирати будинки, а також відкачувати воду з підвалів із нашими бригадами в місті Херсон».

«Люди бояться, що буде сильне забруднення води через велику кількість людей і тварин, які потонули під час повені, що це забруднення вплине на ґрунт, зробивши його непридатним для обробітку, і що неможливо буде вирощувати овочі. Вони також бояться холери».

БФ «Мирне небо Харкова»

35 000 людей отримали доступ до гарячого харчування.

Доставлено 160 000 літрів бутельованої питної води.

44 резервуари з водою ємністю до 95 000 літрів кожен.

Зв'язок зі спільнотою

Одним зі способів забезпечити адаптивність гуманітарної допомоги Оксфам і реагування на мінливі потреби громад є наявність прямих контактів у громаді. З травня цього року Оксфам спільно з однією з наших партнерських організацій, «Десяте квітня», пілотує ініціативу з призначення «координаторів із питань захисту» у трьох постраждалих громадах (районах) Миколаївської області.

Це члени цих громад, які активно взаємодіють і сприяють діалогу з людьми, що живуть там, щоб зрозуміти, які потреби існують, як гуманітарна допомога може бути найкраще адаптована для задоволення цих потреб, а також щоб поділитися інформацією про те, як отримати доступ до допомоги.

«Організація "Десяте квітня" забезпечила нас ремонтними наборами. Коли люди почали повертатися, багато хто з них не мав інформації, де можна отримати ремонтний набір. Люди пенсійного віку, які не мають телефонів, не сидять у соціальних мережах, не могли знайти інформацію про це. Моя роль полягала в тому, щоб ходити по домівках і складати списки людей, яким потрібні ремонтні набори, щоб усі могли отримати цю допомогу». Наталя, представниця громади й волонтерка

Волонтери, які співпрацюють з нашою партнерською організацією «Десяте квітня» як координатори з питань захисту. Зліва направо: Наталя, Ольга й Ксенія. Фото: Тетяна Кутас

Координатори з питань захисту в 3 громадах (районах)

У відповідь на відгуки створено службу соціального таксі

Завдяки інформації, отриманій від координаторів із питань захисту, ГО «Десяте квітня» й Оксфам змогли розробити ініціативи, які безпосередньо відповідають потребам громад, як-от створення служби соціального таксі для мешканців віддалених районів, які не мають доступу до товарів і послуг першої потреби, або виявлення осіб у громаді, які потребують термінової грошової допомоги.

Волонтери працюють у своїх громадах чотири дні на тиждень і отримують стипендію для підтримки своєї роботи. Вони стали неоціненним джерелом актуальної інформації про мінливі потреби людей, які живуть у їхніх громадах, у міру того, як конфлікт розвивається, змінюється й по-різному впливає на них. Наприклад, волонтери проводять заняття, на яких надають людям інформацію та підтримку, а за потреби перенаправляють їх до спеціалістів, зокрема юристів і психологів. Вони також ходять по домівках і складають списки тих, кому необхідні ремонтні набори, щоб люди могли отримати те, що їм потрібно, в наборах, наданих ГО «Десяте квітня».

Що таке захист?

Захист людей — одна з основних цілей гуманітарної діяльності, адже в ситуаціях насильства або кризи люди часто не мають доступу до звичних систем безпеки й підтримки. Захист охоплює всі види діяльності, спрямовані на забезпечення дотримання прав осіб, які постраждали від війни, відповідно до законів, що гарантують ці права. Він передбачає підвищення безпеки людей під час конфліктів і кризових ситуацій і захист їх від насильства, наприклад шляхом надання психологічної підтримки, допомоги в безпечній евакуації або надання інформації про послуги й цивільну документацію.

«Я вірю, що за допомогою такої людини, як я, координатора, люди матимуть можливість отримати більш точну інформацію. Завдяки мені люди отримують більш точну інформацію. Якщо я не можу надати якусь інформацію, я також перенаправляю їх до наших юристів, до психологів, тому у цих людей є платформа, з якої вони можуть почати», — Наталя, представниця громади й волонтерка

Знайомство з волонтерами

Тетяна — проєктний менеджер ГО «Десяте квітня», яка познайомилася з трьома із цих яскравих волонтерів: Наталею, Ольгою та Ксенією*. Тетяна поспілкувалася з ними про їхній досвід і про те, що спонукало їх до співпраці з ГО «Десяте квітня» й Оксфам.

Тетяна Звідки ви родом і як довго живете у своїй громаді?

Ксенія Миколаївська область, Снігурівська громада. Я живу в Снігурівці 49 років.

Наталя Миколаївська область, селище Полігон. Я живу в Полігоні 17 років.

Ольга Миколаївська область, селище Квітневе. Я живу у Квітневому 45 років.

Тетяна Розкажіть, будь ласка, чому ви погодилися працювати з ГО «Десяте квітня» як координатори?

Наталя Що стосується мене, то на початку війни я опинилася в ситуації, схожій на ситуацію внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Люди, з якими ми працюємо, — це переважно вимушені переселенці, і я відчула, що зобов'язана допомагати тим, хто зіткнувся з тими самими обставинами, що й моя родина.

«Я відчула, що зобов'язана допомагати тим, хто опинився в такій самій ситуації, як і моя родина».
Наталя

Ольга Перш за все, я хочу зробити свій внесок у розвиток своєї громади. Я хочу жити, як раніше, і навіть краще. Я хочу допомогти людям, які не мають можливості отримати перевірену й базову інформацію, організувати щоденну допомогу, тобто полегшити їхнє життя. Саме тому я погодився працювати в ГО «Десяте квітня» й Оксфам.

Ксенія Після того як моє місто повернулося під контроль уряду, я повернулася до рідного міста і зрозуміла, що повинна допомагати людям якомога більше. Особливо маючи такий ресурс, як розуміння місцевого населення, знаючи, які проблеми існують у нашому місті, знаючи, що ми пережили, було багато руйнувань.

«Я хочу допомогти людям, які не можуть отримати перевірену й базову інформацію, організувати щоденну допомогу, а отже, полегшити їхнє життя».
Ольга

Ксенія Після того як моє місто повернулося під контроль уряду, нам довелося по-новому соціалізувати мешканців. Для людей, які приїхали до нас з Херсона, а саме з міста Снігурівка, завдяки підтримці Оксфам і ГО «Десяте квітня» ми створили соціальний проєкт, який на сьогодні є дійсно корисним. У цей складний час нам потрібний був такий соціальний простір, де ми створили багато різних активностей. Найцінніше, коли люди залишають заняття, — це те, що вони отримують від нас інформацію та підтримку.

«Багато пенсіонерів соромляться запитати чи розповісти про проблеми або піти до сільської ради. Тому вони приходять до мене і наодинці починають розповідати, які у них є нагальні потреби». Ксенія

Тетяна Розкажіть, будь ласка, як громада, у якій ви живете, ставиться до того, що у них є така людина, як координатор.

Ксенія Люди дуже спокійні.

Наталя Люди самі телефонують, запитують, якщо мають питання. При зустрічі на вулиці вони можуть підійти поговорити.

Ольга Гадаю, причина в тому, що вони нас знають. Ми живемо по сусідству з ними і розуміємо їхні проблеми краще, ніж будь-хто інший.

Тетяна Розкажіть, будь ласка, як волонтерство на цій посаді вплинуло на вас?

Ольга Допмагаючи іншим, я допомагаю собі! Це допомагає мені почуватися краще. І це, напевно, робить мене сильнішою.

Наталя Ми усвідомлюємо, що відіграємо певну роль, як гвинтик у великому механізмі. Бути частиною цієї маленької перемоги, допомагати людям — ось що має для нас найбільше значення.

Ксенія Ну, я хочу сказати, що я завжди була активною у своїй громаді. Я вчитель, і ми завжди такі активні, тому мені дуже легко працювати. Я навіть відчуваю, що це моє, і знаєте, коли ти допомагаєш людям, у тебе з'являються крила, і це дуже круто.

*Ім'я змінено з метою захисту персональних даних

УКРАЇНЬСЬКА КРИЗА

АДАПТАЦІЯ ДО КРИЗИ, ЩО РОЗВИВАЄТЬСЯ, ЗА ДОПОМОГОЮ ПАРТНЕРСТВА

16

Підтримка ромських громад в Україні

З першого дня конфлікту в Україні ГО «Голос Ромні» активно шукала шляхи вирішення нагальних гуманітарних потреб ромських громад і тих, хто страждає від наслідків війни. З початку війни вони надають гуманітарну допомогу ромам Запорізької, Дніпропетровської та Харківської областей.

Основна увага організації, як і проєкт, зосереджена на ромських громадах. Команда «Голосу Ромні» сама складається з представників ромської громади, а це означає, що організація має прямий доступ до

громади й може надавати підтримку найбільш уразливим родинам.

«Голос Ромні» – українська громадська організація, місія якої полягає у сприянні гендерній рівності, соціальному й економічному розширенню прав та можливостей жінок і дівчат, зокрема тих, що належать до вразливих груп (наприклад, ромські жінки й дівчата, ВПО, жінки й дівчата з сільської місцевості, жінки й дівчата з інвалідністю). До війни організація працювала над створенням умов для самореалізації та економічної безпеки ромських жінок.

63-річна Ірина й 27-річна Міра живуть з п'ятьма іншими членами родини в невеликому орендованому будинку в молдовському селі після втечі з рідної Одеси. Їхні імена змінено для захисту їхніх особистих даних. Фото: Лотті Стівенсон (Lottie Stevenson) / Оксфам

2658 осіб отримали допомогу у вигляді продуктових / гігієнічних наборів

1053 людини отримали допомогу у вигляді павербанків

За підтримки Оксфам організація надала допомогу найбільш уразливим ромським громадам, що проживають у прифронтових східних регіонах – Харківській, Запорізькій і Дніпропетровській областях. Їм було надано допомогу з підготовки до зими, здебільшого дровами, павербанками й теплими ковдрами. Водночас найбільш уразливим ромським домогосподарствам у Харківській і Дніпропетровській областях було надано продуктові й гігієнічні набори.

У серпні 2023 року організація впровадила ініціативу з підтримки відновлення ресурсів із забезпечення засобів до існування для 15 місцевих ромських підприємців у Харківській, Запорізькій і Дніпропетровській областях, чий бізнес або діяльність, що приносить дохід, постраждали від війни.

«Війна, як і будь-яка криза, посилює дискримінацію. Ромські жінки, які намагалися евакуюватися, зазнавали дискримінації на кордоні. А ті, хто залишився, боялися, що їх не пустять до притулків. Ромські родини зіткнулися з відмовою в наданні гуманітарної допомоги й поселенні в притулки. Тим часом на нашу гарячу лінію гуманітарної допомоги надходили дзвінки зі звинуваченнями в тому, що ми «грабуємо українське суспільство, надаючи допомогу ромам». Промова президента «Голосу Ромні» під час Книжкового Арсеналу, Київ, 24 червня

«Останній Всеукраїнський перепис населення, проведений у 2001 році, виявив, що 47 587 осіб ідентифікували себе як роми (Державний комітет статистики України, 2001 рік). Однак ці дані є застарілими й можуть неточно відображати ситуацію навіть у 2001 році, оскільки значну частину ромського населення, ймовірно, не було охоплено переписом через відсутність документів, що посвідчують особу, відсутність за місцем проживання або страх брати участь у переписі через передбачувану дискримінацію та негативні наслідки».

Далі на периферію⁴: регіональний звіт про ромські громади, переміщені внаслідок кризи в Україні. (Оксфам)

НАША РОБОТА З БІЖЕНЦЯМИ

З моменту ескалації війни в лютому 2022 року в усьому світі було зареєстровано понад 6,2 мільйона біженців з України, з них 5,8 мільйона – в Європі станом на серпень. Люди, переміщені внаслідок конфлікту, часто потребують негайної підтримки, щоб отримати доступ до житла, освіти й медичних послуг, і все це в умовах невизначеності щодо свого майбутнього.

Хоча кількість біженців з України, які перебувають у Європі, залишається високою, у міру продовження війни в Україні змінюється те, куди переїжджають люди, як довго вони залишаються і чи вирішують вони рухатися далі. Кількість біженців, які повернулися в Україну, оцінюється приблизно в 1 мільйон, причому багато хто з них пересувається в Україну і з України на напіврегулярній основі.

Біженці, які виїхали в сусідні країни, не обов'язково там і залишилися. Наприклад, у

Молдові з 590 000 біженців, зареєстрованих у країні з лютого 2022 року, лише близько 90 000 залишилися в країні. Багато з них повернулися в Україну або переїхали до інших країн Європи, часто, щоб бути ближче до членів своєї родини чи громади.

Більшість біженців, які оселилися в сусідніх країнах, звернулися з проханням про притулок або тимчасовий захист. У березні 2022 року ЄС активував Директиву про тимчасовий захист, яка надала особам, що рятуються від кризи в Україні, низку важливих прав у всіх країнах ЄС. За підтримки національних урядів це дозволило біженцям отримати доступ до тимчасового проживання, працевлаштування, житла, медичної допомоги й соціального забезпечення, а також освіти для дітей.

Наталія (19 років) з ромської меншини знайшла притулок у пункті тимчасового розміщення на кордоні Польщі й України разом зі своїм сином.
Фото: Тінеке Д'хасе (Tineke D'haese) / Оксфам

5,8 мільйона людей зареєстровані як біженці в Європі станом на серпень 2023 року

4,15 мільйона осіб перебували під тимчасовим захистом в ЄС на кінець серпня 2023 року

Станом на кінець серпня 2023 року під тимчасовим захистом в ЄС перебувало понад 4,15 мільйона осіб, з яких 960 550 – лише в Польщі.

З лютого 2022 року Оксфам співпрацює з 27 партнерами в Польщі, Румунії та Молдові, щоб допомогти біженцям отримати доступ до життєво необхідної гуманітарної допомоги. Ми надаємо пріоритет партнерству з організаціями, які працюють безпосередньо з маргіналізованими спільнотами, що часто стикаються з додатковими перешкодами в доступі до допомоги.

Основна увага Оксфам зосереджена на реагуванні на нагальні потреби громад, що постраждали від кризи в Україні, і забезпеченні повного дотримання їхніх

прав і свобод. Ми тісно співпрацюємо з організаціями, що захищають права жінок, ЛГБТКІА+ і ромськими організаціями, щоб гарантувати, що ці групи не залишаться поза увагою в процесі реагування на потреби біженців.

У Польщі ми продовжуємо зосереджуватися на підтримці біженців, які стикаються з додатковими перешкодами в доступі до необхідних їм послуг. Важко визначити повну міру цих перешкод, оскільки часто маргіналізовані групи випадають із поля зору й не фіксуються в офіційній статистиці, але, тісно співпрацюючи з нашими місцевими партнерами, ми можемо виявити деякі групи людей, які потребують додаткової допомоги.

Наприклад, як біженці спільноти ЛГБТКІА+, так і ромські біженці в Польщі повідомляють, що, намагаючись отримати підтримку, вони часто стикаються з дискримінацією або вважають, що система не пристосована для задоволення їхніх потреб. Співпрацюючи з організаціями, очолюваними людьми із цих спільнот, які працюють для людей із цих спільнот, ми можемо краще створити зв'язок довіри, щоб зрозуміти й розв'язати ці проблеми. Ми також підтримуємо ці організації, щоб почути голоси людей, яких занадто часто витісняють на узбіччя суспільства.

«З часом пропорція послуг, які ми надавали, змістилася, відповідно до потреб людей, з якими ми працюємо, все більше на користь заходів з адаптації. Це стало можливим завдяки підтримці, яку ми отримали від Оксфам, за допомогою якої в серпні 2022 року ми відкрили Ромський громадський центр у Варшаві, який став головним осередком нашої діяльності».

Фонд «Назустріч діалогу»

Румунія та Молдова

У Румунії та Молдові, завдяки співпраці з 13 місцевими партнерами, ми змогли надати грошову допомогу, а також підтримку в отриманні доступу до житла й послуг захисту. Наш партнер е Liberare оцінив уразливість 3000 українців у Румунії, щоб надати їм індивідуальний план безпеки від кваліфікованого фахівця. З метою покращення реагування на потреби вразливих груп біженців вони також провели тренінг для 24 низових організацій із питань раннього виявлення торгівлі людьми й підходів, заснованих на врахуванні травми.

Оскільки біженці переїхали до інших країн Європи, а системи соціального захисту почали брати на себе функції безпосередньої гуманітарної допомоги у відповідь на потреби біженців, які залишилися, Оксфам прийняв рішення оцінити свою роль у Румунії та Молдові. На основі цієї оцінки та після консультацій з нашими партнерами ми прийняли рішення про поступове згортання наших програм у цих країнах і, спираючись на наявні заходи реагування, зосередити зусилля на посиленні підтримки постраждалих громад в Україні й більшої кількості біженців у Польщі.

У межах свого відповідального виходу Оксфам підтримує контакти з партнерами в Румунії та Молдові й продовжує шукати шляхи створення зв'язків, які допоможуть їм у виконанні їхньої місії.

Анастасія в пункті розміщення біженців зі своїми дітьми. Фото: Пабло Тоско (Pablo Tosco) / Оксфам

Гуманітарна ситуація на польсько-білоруському кордоні

У 2021 році на кордоні між Польщею та Білоруссю почала виникати гуманітарна криза. Сотні людей – часто з країн, охоплених конфліктами, як-от Сирії, Афганістану й Сомалі – стикаються з відмовами, насильством і зловживаннями при спробі перетнути кордон. Багато з тих, хто намагався перетнути кордон, загинули або зникли в Біловезькій пущі.

Протягом останніх двох років постійно надходять повідомлення про вкрай тривожні випадки насильства з боку прикордонників, іноді за участю вразливих груп населення, включно з дітьми, людьми похилого віку й вагітними жінками. Існує відчайдушна потреба в забезпеченні харчовими продуктами, медичною

допомогою та іншими життєво важливими речами тим, хто перетинає кордон, але польський уряд продовжує відмовляти гуманітарним групам у доступі до зони надзвичайного стану, де люди є найбільш уразливими. Незважаючи на це, групи активістів і волонтерів, ризикуючи бути притягнутими до кримінальної відповідальності, знаходять і підтримують людей, які потребують допомоги.

Як гуманітарна організація, яка вже реагує на гуманітарну кризу на кордоні з Польщею та Україною, ми усвідомлюємо важливість надання допомоги іншій гуманітарній кризі, що розгортається в Польщі. Ми активно вивчаємо можливості партнерства з організаціями, які надають вкрай необхідну допомогу людям, що опинилися в епіцентрі цієї кризи.

Українські біженці прибувають на залізничну станцію Перемишль Глувни в Польщі. Фото: Дж. Б. Расселл (JB Russell) / Panos / Оксфам

Підтримка спільноти ЛГБТКІА+

У Польщі Оксфам співпрацює з організацією «Лямбда Варшава», яка з 1997 року активно підтримує та створює позитивний імідж спільноти ЛГБТКІА+ у Польщі. Коли почалася війна, працівники організації почали отримувати прохання про допомогу від спільноти ЛГБТКІА+ в Україні. «Лямбда Варшава» вже була добре відома завдяки своєму багаторічному досвіду й потужним мережам в Україні, і багато біженців спільноти ЛГБТКІА+ на польсько-українському кордоні отримували інформацію про те, як зв'язатися з цією організацією.

Квир-спільноті бракує спеціалізованих послуг, і вони часто стикаються з дискримінацією в притулках і при отриманні інших базових послуг. У відповідь на це «Лямбда Варшава» вирішила створити безпечний простір, де люди могли б отримати доступ до актуальної, спеціалізованої

інформації та спілкуватися без дискримінації. Було створено безпечний простір, який об'єднав громаду, де люди могли налагоджувати зв'язки, вивчати польську мову й отримати доступ до різноманітної підтримки, яка відповідає складним і взаємопов'язаним потребам людей. Центр пропонує низку заходів і видів підтримки, зокрема з питань психічного здоров'я, юридичної підтримки, потреб у навчанні й пошуку роботи. Люди також мають можливість працювати через цей центр, наприклад перукарями, і можуть створити нову клієнтську базу.

«Люди в захваті, адже вони можуть не лише виконувати роботу за гідну оплату, але й мати безпечне місце, де вони можуть бути частиною великої спільноти. Також, як вони кажуть, «інтер'єр затишний» і «приємно проводити час із людьми, які мають схожий зі мною досвід».

Пункти водопостачання Оксфам у Миколаєві, Україна. Фото: Кіран Догерті (Kieran Doherty) / Оксфам

1194 особи пройшли тренінги з наполегливості, саморозвитку й командної роботи

«Ми помітили збільшення кількості біженців спільноти ЛГБТКІА+, які відвідують громадський центр – як у вихідні дні, так і в робочий час. Ці цифри є позитивною несподіванкою, але вони також показують, наскільки великим є попит на безпечне місце. Схема зустрічей на вихідних та ж сама – люди збираються, грають в настільні ігри, ведуть жваві дискусії, але найголовніше – у них є **БЕЗПЕЧНЕ МІСЦЕ**, де вони можуть бути самими собою і, напевно, це **ЄДИНЕ** місце, де вони мають шанс провести якісний час разом, серед таких самих, як і вони самі, людей».

«Лямбда Варшава»

Центр є важливим місцем зустрічей між представниками спільноти ЛГБТКІА+ з Польщі та України. Через поширену в Польщі дискримінацію багато з цих людей страждають від депресії та відчувають себе ізольованими. Час, проведений разом, дозволяє учасникам знайти й побудувати свою спільноту, а також підтримати своє психічне здоров'я. «Лямбда Варшава» допомогла понад 90 учасникам знайти інформаційні й інші критично важливі послуги, які забезпечують гідність спільноти, зокрема зв'язала з медичними працівниками, які з повагою ставляться до транс- і небінарних людей.

«Центр добре функціонує, клієнти приходять (переважно люди зі спільноти ЛГБТКІА+). Важливим є той факт, що гендерно неконформні люди й ті, хто став свідком актів гомо-, бі- й трансфобії, мають безпечне місце роботи, де їм не потрібно прикидатися кимось, ким вони не є, – вони можуть бути самими собою».

«Лямбда Варшава»

Підтримка ромських громад

Ромські громади в Україні стикаються з постійною нерівністю, дискримінацією та маргіналізацією. Дослідження показали, що дискримінація суттєво впливає на доступ представників ромських громад, як переміщених усередині України, так і тих, хто є біженцями в інших країнах, до захисту, базових послуг і загального добробуту.

«Назустріч діалогу» – це ромська організація, яка працює над інтеграцією ромів і підвищенням обізнаності про їхні проблеми в Польщі.

Організація керує громадським центром, де відбуваються усі її заходи, спрямовані на підтримку добробуту ромської громади. Запропоновані заходи дозволяють ромам здобувати нові навички, відкривати й розвивати свої таланти, таким чином розвиваючи почуття активності та впевненості в собі. Це місце, куди представники ромської

громади завжди можуть прийти, попросити про допомогу або просто поспілкуватися, не боячись, що до них будуть ставитися менш прихильно, ігнорувати або дискримінувати через їхнє етнічне походження.

«Назустріч діалогу» проводила наставницькі семінари й тренінги за участю членів польської ромської громади й активістів, які працюють з ромськими громадами для підтримки соціальної згуртованості. Наставники заохочують учасників до нових видів діяльності, які допоможуть їм покращити своє життя, наприклад до отримання водійських прав, завершення освіти, вивчення польської мови. Наставники відіграють важливу роль у мотивації своїх підопічних, надаючи емоційну підтримку й допомагаючи в прийнятті важливих рішень. Така допомога дуже важлива, адже в ситуації, яка склалася в ромів, часто важко завоювати довіру, яку мають наставники.

Катя з двома дітьми втекла з Херсона й зараз живе в Бухаресті, Румунія. Фото: Пабло Тоско (Pablo Tosco) / Оксфам.

140 українських ромів отримали соціальних помічників і культурно-освітніх асистентів

126 українських ромів взяли участь у заходах із соціальної згуртованості

З ініціативи однієї з жінок-біженок, яка зараз працює в організації як наставник, також були започатковані уроки ромської мови й культури, призначені для людей із ромської громади, які не розмовляють ромською мовою (деякі роми із Закарпаття), а також для всіх, хто хоче дізнатися більше про їхню культуру. Краще пізнання своєї культурної спадщини є важливим для формування почуття приналежності й гордості за своє походження, що, безсумнівно, впливає на добробут отримувачів допомоги.

«Люди, з якими ми працювали, дуже вдячні за підтримку, яку вони отримали в Польщі через нашу організацію. Вони часто зазначають, що ця допомога так важлива для них, тому що часто вперше в житті про них піклуються, ставляться до них суб'єктивно, а не лише як до соціальної проблеми». Фонд «Назустріч діалогу»

«Наша організація, як і сфера її діяльності, за останній рік зазнала дуже великої трансформації. До початку війни ми були невеликою організацією, яка, хоча й працювала для ромської громади протягом десяти років, ніколи раніше не займалася гуманітарною допомогою або підтримкою біженців. Ситуація кардинально змінилася після початку війни в Україні. Як організація, що здійснює діяльність, спрямовану на протидію маргіналізації ромської громади в Польщі, ми не могли залишатися байдужими до дуже численних випадків дискримінації українських біженців ромського походження, тому ми вирішили розширити свій профіль, включивши в нього діяльність на підтримку цієї етнічної меншини серед українських біженців».

Фонд «Назустріч діалогу»

ПАРТНЕРИ ОКСФАМ В УКРАЇНІ, ПОЛЬЩІ, РУМУНІЇ ТА МОЛДОВІ

З лютого 2022 по серпень 2023 року Оксфам співпрацював із 39 партнерами. Ви можете дізнатися більше про ці партнерські організації в цьому розділі.

УКРАЇНА

«Жіночий консорціум України» (ЖКУ)

ЖКУ об'єднує 45 жіночих громадських організацій і має 15 філій в Україні. Він відіграє роль координаційного центру в правозахисних, навчальних і освітніх ініціативах, спрямованих на зміцнення принципів рівних можливостей для жінок і чоловіків, а також прав дитини в країні.

Бізнес-мережа сільських жінок (RWBN)

Метою RWBN є захист прав і інтересів сільських жінок, підтримка розширення їхніх прав і можливостей, рівноправної економічної участі, лідерства, доступу до освіти й охорони здоров'я, а також участі в процесах прийняття рішень в органах місцевого самоврядування.

«Карітас-Одеса»

«Карітас-Одеса» є українським членом організації «Карітас Інтернаціоналіс» і «Карітас Європа». Маючи понад 30 відділень по всій країні, організація має на меті допомагати найбільш уразливим верствам населення, незалежно від їхньої етнічної приналежності, національності, віросповідання, соціального статусу чи інших ознак.

«Гей-альянс Україна» (ГАУ)

Основна мета ВГО «Гей-альянс Україна» – підвищувати рівень толерантності в українському суспільстві, сприяти повній реалізації прав людини для спільноти ЛГБТКІ+ в Україні й за її межами, а також сприяти утвердженню рівності всіх людей і поваги до свободи особистості.

ГО «Десяте квітня»

Місія ГО «Десяте квітня» – забезпечити доступ до реалізації прав для всіх, хто цього потребує, і належну роботу законів та міжнародних зобов'язань. У партнерстві з УВКБ ООН організація надає безоплатну правову допомогу біженцям і особам, які шукають притулку, а також психосоціальну підтримку та грошові гранти людям, чия безпека під загрозою.

«Бо можемо», фонд «Аніка» та «Відбудуй

Макарів» – це громадські організації, що надають підтримку людям, які безпосередньо постраждали від війни в Чернігівській області й Макарівському районі. Вони допомагають прибирати руїни зруйнованих або сильно пошкоджених будинків, відбудовувати будинки, ремонтувати дахи й встановлювати вікна, а також забезпечувати родини, які опинилися в складних умовах, усім необхідним для того, щоб пережити зиму.

«Рокада» – це організація, яка займається підтримкою біженців і шукачів притулку, а з лютого 2022 року поширила свою підтримку на переміщених осіб та інших людей, які постраждали від конфлікту. Організація надає інклюзивні соціальні й інші послуги захисту, проводить заходи із залучення громад, задовольняє базові потреби та надає притулок.

«Мирне небо Харкова» – це організація, яка надає допомогу нужденним у Харкові й області гігієнічними наборами, харчовими продуктами, непродовольчими товарами та гарячими обідами. Організація має чотири гуманітарні центри, у яких також надають психосоціальну підтримку й інші відповідні послуги, як-от надання теплого житла взимку для людей, які постраждали від руйнування інфраструктури.

«Екоклуб»

Організацію було засновано в 1998 році. Її місія – створювати безпечне середовище, впливаючи на політику й зміцнюючи громади. Її підхід ґрунтується на навчанні людей, спрямованому на збереження й мінімізацію негативного впливу на навколишнє середовище, піклування про сьогодення та майбутнє людства.

«СпівДія»

Метою Фонду є надання благодійної допомоги фізичним особам, територіальним громадам, неприбутковим організаціям, а також юридичним особам приватного права в певних сферах, а також розвиток і підтримка цих сфер у суспільних інтересах для допомоги нужденним та малому бізнесу, що зазнає труднощів, стати самодостатніми.

«Елеос»

Місія «ЕЛЕОС-УКРАЇНА» — служити суспільству, тобто допомагати тим, хто потребує підтримки. Основними напрямками діяльності організації є забезпечення нужденних їжею, одягом і захистом, створення гідних умов життя для кожного; сприяння духовному зростанню людей; сприяння доступу до освіти, роботи, якісної медичної допомоги, харчових продуктів, житла й інших необхідних речей.

БФ «Щедрик»

«Щедрик» було створено для надання допомоги постраждалому від війни населенню регіону. Сфери діяльності включають продовольчу безпеку, психологічну та юридичну підтримку соціально вразливих верств населення. Фонд також надає інформаційну підтримку бізнесу.

Open Door Ukraine

Open Door Ukraine (ODU) було створено як нідерландську неприбуткову організацію (об'єднаний фонд) у грудні 2018 року, щоб об'єднати активістів і зацікавлених осіб з України й Нідерландів із метою сприяння співпраці між людьми та організаціями двох країн.

«Голос Ромні»

Асоціація ромських жінок «Голос Ромні» — неурядова організація, що базується в Запоріжжі. З початком повномасштабного російського вторгнення вона переїхала до Ужгорода. Назва організації відображає саму мету її діяльності: «ромні» означає «ромська жінка», тобто організація працює з жінками ромського походження.

ПОЛЬЩА

Fundacja Centrum Badań Migracyjnych (Інформаційний центр для мігрантів — МІР)

Інформаційний центр для мігрантів — це інформаційний центр і програма допомоги для іммігрантів, які проживають у Познані й на околицях міста. МІР надає юридичні консультації, а також проводить інтеграційні заходи, як-от курси польської мови, професійні консультації та тренінги.

Stowarzyszenie Lepszy Świat («Кращий світ»)

«Кращий світ» надає соціальну допомогу, підтримує освіту й пропонує волонтерську допомогу. Організація займається проміграційною діяльністю з 2013 року, підтримуючи біженців у Польщі й у всьому світі.

Fundacja w Stronę Dialogu (фонд «Назустріч діалогу»)

«Назустріч діалогу» — це ромська організація, яка працює над питаннями інтеграції та підвищенням обізнаності щодо ромських проблем. Вони допомагають ромам та іншим маргіналізованим і вразливим групам населення, яким загрожує соціальне виключення, і створюють освітні програми з питань меншин.

Fundacja Feminoteka (фонд «Фемінотека»)

«Фемінотека» — це феміністична організація, що займається питаннями протидії гендерному насильству. Співробітники фонду працюють на гарячій лінії для жінок, які зазнали насильства, пропонують безкоштовну юридичну, психологічну й терапевтичну підтримку, а також проводять кампанії, спрямовані на зміну законодавства та суспільства.

Український народний дім у Перемишлі

Український народний дім підтримує інтеграцію мігрантів у польське суспільство. Він працює над збереженням культурної ідентичності української меншини, популяризує українську культуру, організовує мовні тренінги й надає юридичну підтримку українцям, які прибувають до Польщі.

Fundacja Aktywizacji I Integracji («Фонд Активізації та Інтеграції»)

FAI є членом федерації організацій, яка працює над інтеграцією та мобілізацією людей, що знаходяться під загрозою соціального виключення (люди з інвалідністю, люди похилого віку, люди, що знаходяться під загрозою бездомності), а також займається проблемою житла для біженців.

Stowarzyszenie Lambda Warszawa (асоціація «Лямбда Варшава»)

«Лямбда Варшава» з 1997 року активно підтримує та створює позитивний імідж спільноти ЛГБТКІА+ в Польщі. Організація працює над тим, щоб надавати українським біженцям ЛГБТКІА+ безпечний робочий простір і можливості за допомогою комплексної програми захисту.

Асоціація Homo Faber

Homo Faber — правозахисна організація, що спеціалізується на боротьбі з дискримінацією та інтеграції мігрантів. У них є дві основні програми, які зосереджені на наданні юридичних консультацій мігрантам і шукачам притулку та інтеграції мігрантів у Любліні.

Stowarzyszenie Interwencji Prawnej — SIP («Асоціація правового втручання»)

SIP — це правозахисна організація, яка підтримує біженців і мігрантів, зокрема тих, хто перебуває в місцях позбавлення волі. Вона надає правову допомогу й консультації та прагне до соціальної згуртованості, просуваючи рівність усіх людей перед законом.

Міграційний консорціум

Міграційний консорціум — це група з 9 організацій, які надають підтримку іммігрантам і біженцям у різних регіонах Польщі шляхом правової та інтеграційної допомоги, проведення правозахисної роботи й кампаній.

РУМУНІЯ

eLiberare займається профілактикою та раннім виявленням торгівлі людьми, а також підвищенням обізнаності із цього питання. Організація допомагає зміцнювати спроможність місцевих органів влади й організацій громадянського суспільства реагувати на випадки торгівлі людьми та запобігати їм.

Румунський інститут миротворчості, навчання й досліджень (PATRIR) є одним із провідних центрів експертизи в галузі миротворчості й просвітництва з питань миру та займається консультуванням і навчанням із питань гендерно обумовленого насильства та торгівлі людьми, а також профілактики цих проблем.

Carusel – це правозахисна організація, яка сприяє тому, щоб найбільш уразливі люди отримували як негайну, так і довгострокову підтримку, користувалися рівними можливостями й ставали видимими для суспільства.

easyECO – це інклюзивна феміністична організація, яка бореться з будь-якими формами виключення й дискримінації та зосереджується на реагуванні на потреби жінок, ромів і представників спільноти ЛГБТКІА+, які проживають у державних притулках.

Румунська федерація фондів громад (FFCR) FFCR має на меті сприяти розвитку соціальної колективної відповідальності в Румунії та підтримці реагування на проблеми біженців через низку заходів, спрямованих на соціальну згуртованість, освіту й продовольчу безпеку (мовні курси, семінари, відкриті заходи тощо).

Федерація румунських неурядових організацій (FONSS)

FONNS надає соціальні послуги вразливим групам населення. Тридцять одна із 44 організацій-членів Федерації беруть безпосередню участь у підтримці біженців через різноманітні заходи, включно з контролем і наданням послуг у великих транзитних центрах, а також створенням спеціалізованих центрів для людей з інвалідністю, хронічними захворюваннями й аутизмом.

Консорціум FEM (Centrul Filia, MozaiQ, E-Romnja)

Centrul Filia – феміністична неурядова організація, що займається захистом прав, дослідженнями й активізмом у сфері гендерно обумовленого насильства. MozaiQ – це громадська організація, місією якої є покращення якості життя людей спільноти ЛГБТКІА+ у Румунії. E-Romnja – це ромська феміністична організація, місія якої полягає у просуванні й зміцненні ролі ромських жінок у суспільстві.

CLEAR Global

CLEAR Global є неприбутковою організацією, яка допомагає людям отримувати життєво важливу інформацію та бути почутими, незалежно від того, якою мовою вони розмовляють. «CLEAR» розшифровується як «спільнота», «мова», «залучення», «підзвітність» і «охоплення» (community, language, engagement, accountability, reach) – наріжні камені роботи організації в усьому світі.

МОЛДОВА

Жіночий правовий центр (WLC)

Місія WLC – сприяти просуванню гендерної рівності й запобігати гендерному насильству у Молдові й боротися з ним шляхом підвищення обізнаності громадськості, зміцнення потенціалу відповідних суб'єктів, надання послуг з підтримки та захисту жінок, а також проведення досліджень і аналізу.

Amici dei Bambini (AiBi)

Місія організації AiBi полягає в підтримці покинутих дітей і просуванні права кожної дитини на родину через усиновлення. Протягом останніх 15 років вона розробляє соціально-освітні програми з метою сприяння інтеграції дітей з неблагополучних родин і інтернатів.

Centrul de Drept al Avocatilor (CDA — Юридичний центр адвокатів)

Місія LCA – сприяти дотриманню основоположних прав і свобод шукачів притулку, отримувачів міжнародного захисту, осіб без громадянства, осіб, які ризикують стати особами без громадянства, та іноземців, які потребують допомоги (зокрема іноземців, які перебувають під вартою).

«Ла Страда»

«Ла Страда» – неурядова правозахисна організація, яка підтримує право жінок і дітей на захист від насильства шляхом проведення досліджень, юридичної експертизи, консультування й представництва, програм зі зміцнення потенціалу й розробки інструментарію, з особливим акцентом на стратегію боротьби з торгівлею людьми в Молдові.

Y-PEER Молдова

Y-PEER Молдова – це молодіжна організація, яка є членом глобальної мережі Y-PEER від Молдови. Її місія полягає у сприянні освіті молоді в галузі охорони здоров'я, особливо репродуктивного й сексуального здоров'я, молодіжного лідерства та освіти в дусі глобального громадянства, орієнтованої як на сільську молдовську приймаючу громаду, так і на біженців з України.

Примітки

¹ Орієнтовне сукупне охоплення отримувачів допомоги в межах реагування Оксфам в Україні. Можливі незначні подвійні підрахунки отримувачів через операційні обмеження. Попри те що було зроблено все можливе, щоб забезпечити перевірку всієї статистичної інформації, цифри є приблизними. Тріангуляція інформації та джерел здійснюється на постійній основі. Тому можливі зміни в цифрах, зокрема за періоди, що минули.

² 0,1 % людей було визначено як небінарних у первинних даних, зібраних 8 нашими партнерами. Це 2 811 осіб.

³ Дані по Україні також включають отримувачів допомоги, охоплених завдяки партнерству з Банком Львів, NRC, ACF, HEKS/EPER і PIN.

⁴ <https://www.oxfam.org/en/research/further-margins-regional-report>

© Oxfam International, січень 2024 року

Фото на обкладинці:

Їдальня й кімната відпочинку в центрі прийому біженців, Бухарест, Румунія.

Фото: Пабло Тоско (Pablo Tosco) / Оксфам

Сторінка 8: Бізнес-мережа сільських жінок, партнер Оксфам в Одесі, Україна, захищає права й інтереси сільських жінок.

Фото: Кіран Догерті (Kieran Doherty) / Оксфам

Ця сторінка: Юлія та її діти в пункті прийому біженців Hallo Kijowska в Корчовій, Польща.

Фото: Дж. Б. Рассел (JB Russell) / Panos / Оксфам

OXFAM